Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1286
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination OCT/NOV 2019
Geography - III (Geography of Landform)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) All questions are compulsory.
2) Use black or Blue pen only.
3) Use pencil to draw diagrams
4) Use any sings attracting attentions is prohibited.

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणतेही लक्षवेधक सूचना किंवा खुण करण्यास प्रतिबंध

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05

i. The process of chemical weathering maximize on ------------ type of Rock
ii. In the ground water -------gas occurs in maximum ratio.
iii. Dolines landform is related to --------------
iv. Ripple marks are related to ------------
v. Moraine is created by ----------agents

रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

१) ----------खडकावर रासायनिक विदारणाची प्रक्रिया अधिक प्रमाणत घडून येते.
२) भूमिगत पाण्यामध्ये -----वायूचे प्रमाण जास्त आहे.
३) डोलाईन्स भूरूप -----------शी संबधित आहे.
४) उर्मी चिन्हे -------------शी संबंधित आहे.
५) हिमोठ हे ------------मुळे निर्मित होते.

B) Answer in sentence (attempt all) 05

I. How many types of weathering?
II. On which river Bhakra- nangal Dam is constructed?
III. In India where the arid topography is found?
IV. Where sink holes found?
V. What is meant by Tarn?

CD4E785B336D267594FD8D9E75D7A7A5

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.

१) विदारणाचे किती प्रकार आहेत?

२) कोणत्या नदीवर भाक्रा नांगल धरण बांधण्यात आले?

३) भारतातील शुल्क प्रदेशातील भूरूपे कोठे आढळतात.

४) अवतरण छिद्रे कोठे आढळतात?

५) टार्न म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain concept /terms/units/events/(any two) 05

I. Biology weathering
II. Snow line
III. Underground Drainage pattern
IV. Natural bridge

संकल्पना /संज्ञा /घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

१) जैविक अपक्षय

२) हिम रेषा

३) भूमिगत प्रवाह प्रणाली

४) नैसर्गिक पूल

B) Attempt in short (any two) 05
(word limitation minimum 60 for each answer)

I. Explain the concepts of Erosion cycle
II. Explain the work of sea waves
III. Write the types of Glacier.
IV. State the mechanical weathering

थोडक्यात उत्तरे लिहा

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा ६०)

१) क्षरण चक्राची संकल्पना स्पष्ट करा.

२) सागरी लाटांचे कार्य स्पष्ट करा.

३) हिमनदीचे प्रकार लिहा.

४) कायिक विदारण सांगा

Q.3 Write answer in detail (any one) 10
(word limitation minimum 200 for each answer)

I. Define the land form and explain its classification.
II. Describe the landscape of desert region due to work of wind.

CD4E785B336D267594FD8D9E75D7A7A5

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

१) भूरुपांची व्याख्या सांगून त्याचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

२) शुष्क प्रदेशातील वाऱ्यामुळे निर्मिण होणाऱ्या भूदृश्यांचे वर्णन करा.

CD4E785B336D267594FD8D9E75D7A7A5

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1287
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination OCT/NOV 2019
Geography – IV
(Regional Geography of Maharashtra)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) All questions are compulsory.
2) Use black or Blue pen only.
3) Use pencil to draw diagrams and maps.
4) Use of any signs attracting attentions is prohibited.
5) All questions carry equal marks

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणतेही लक्षवेधक सूचना किंवा खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.
५) सर्व प्रश्नांना सामान गुण आहेत .

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05
1) The formation of Maharashtra state is on ------------year.
2) The low land of Kokan is known as --------------
3) The nature of climate on the plateau is ------------
4) -----------railway rout is longest in Maharashtra.
5) Maharashtra first co-operative sugar cane industry established in --------district.

रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)
१) महाराष्ट्र राज्याची स्थापना ----------ला झाली .
२) कोकणच्या सखल भागास ----म्हणतात.
३) पठारावरील हवमान ------------स्वरूपाचे असते.
४) -------हा महाराष्ट्रातील सर्वात लांबीचा बॉडग्रेज रेल्वे मार्ग आहे.
५) महाराष्ट्रात पहिला सहकारी साखर कारखाना ....या जिल्ह्यात उभारला.

B) Answer in a sentence (attempt all) 05
1) What is the ranking of Maharashtra state in India according to area?
2) Where is the origin place of Krishna and Koyna River?
3) Which type of soil mainly found on Maharashtra plateau?
4) Which district is the largest wheat crop area in Maharashtra?
5) How many administrative regions in Maharashtra state.

CD4E785B336D267594FD8D9E75D7542C

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

१) महाराष्ट्राचा भारतात क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने कितवा क्रमांक आहे?

२) कृष्णा व कोयना नद्यांचा उगम कोठे होतो?

३) महाराष्ट्र पठारावर प्रामुख्याने कोणती मृदा आढळते?

४) महाराष्ट्रात गव्हाचे सर्वात जास्त क्षेत्र कोणत्या जिल्ह्यात आहे.

५) महाराष्ट्राचे प्रशासकीय विभाग किती आहेत?

Q.2 A) Explain concept /terms/units/events (any two) 05

(word limitation minimum 60 for answer)

1) Marathwada
2) Krishna valley
3) Black soil
4) Forest conservation

संकल्पना /संज्ञा/ घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

१) मराठवाडा

२) कृष्णा खोरे

३) काळी मृदा

४) वन संवर्धन

B) Attempt in short (any two) 05

1) State the physical regions of Maharashtra and describe any one
2) Explain the characteristics of weather in Maharashtra.
3) Explain the oil seeds production in Maharashtra.
4) Describe in short the roadways in Maharashtra.

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

१) महाराष्ट्राचे प्राकृतिक विभाग सांगून कोणत्याही एका विभागाचे वर्णन करा?

२) महाराष्ट्रातील हवामानाची वैशिष्ट्ये सांगा.

३) महाराष्ट्रातील गळीत धान्य उत्पादन सांगा.

४) महाराष्ट्रातील रस्ते मार्गाची थोडक्यात माहिती द्या?

Q.3 Answer in detail (any one) 10

(word limitation minimum 200 for each answer)

1) State the geographical condition for Jowar and explain its production.
2) Give the detail review on textile industries in Maharashtra.

CD4E785B336D267594FD8D9E75D7542C

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

१) ज्यारीस आवश्यक असणारी भौगोलिक परिस्थिती सांगून उत्पादन विषयी सविस्तर माहिती लिहा.

२) महाराष्ट्रातील कापड उद्योगाचा सविस्तर आढावा घ्या.

CD4E785B336D267594FD8D9E75D7542C

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1287
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-II) Examination OCT/NOV 2019
Geography – IV
(Regional Geography of Maharashtra)

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) All questions are compulsory.
2) Use black or Blue pen only.
3) Use pencil to draw diagrams and maps.
4) Use of any signs attracting attentions is prohibited.
5) All questions carry equal marks

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणतेही लक्षवेधक सूचना किंवा खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.
५) सर्व प्रश्नांना सामान गुण आहेत .

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05
1) The formation of Maharashtra state is on ------------year.
2) The low land of Kokan is known as --------------
3) The nature of climate on the plateau is ------------
4) -----------railway rout is longest in Maharashtra.
5) Maharashtra first co-operative sugar cane industry established in --------district.

रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)
१) महाराष्ट्र राज्याची स्थापना ----------ला झाली .
२) कोकणच्या सखल भागास ----म्हणतात.
३) पठारावरील हवमान ------------स्वरूपाचे असते.
४) -------हा महाराष्ट्रातील सर्वात लांबीचा बॉडग्रेज रेल्वे मार्ग आहे.
५) महाराष्ट्रात पहिला सहकारी साखर कारखाना ....या जिल्ह्यात उभारला.

B) Answer in a sentence (attempt all) 05
1) What is the ranking of Maharashtra state in India according to area?
2) Where is the origin place of Krishna and Koyna River?
3) Which type of soil mainly found on Maharashtra plateau?
4) Which district is the largest wheat crop area in Maharashtra?
5) How many administrative regions in Maharashtra state.

CD4E785B336D267594FD8D9E75D7542C

एका वाक्यात उत्तरे लिहा.(सर्व अनिवार्य)

१) महाराष्ट्राचा भारतात क्षेत्रफळाच्या दृष्टीने कितवा क्रमांक आहे?
२) कृष्णा व कोयना नद्यांचा उगम कोठे होतो?
३) महाराष्ट्र पठारावर प्रामुख्याने कोणती मृदा आढळते?
४) महाराष्ट्रात गव्हाचे सर्वात जास्त क्षेत्र कोणत्या जिल्ह्यात आहे.
५) महाराष्ट्राचे प्रशासकीय विभाग किती आहेत?

Q.2 A) Explain concept /terms/units/events (any two) 05
(word limitation minimum 60 for answer)
1) Marathwada
2) Krishna valley
3) Black soil
4) Forest conservation

संकल्पना /संज्ञा/ घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

१) मराठवाडा
२) कृष्णा खोरे
३) काळी मृदा
४) वन संवर्धन

B) Attempt in short (any two) 05
1) State the physical regions of Maharashtra and describe any one
2) Explain the characteristics of weather in Maharashtra.
3) Explain the oil seeds production in Maharashtra.
4) Describe in short the roadways in Maharashtra.

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

१) महाराष्ट्राचे प्राकृतिक विभाग सांगून कोणत्याही एका विभागाचे वर्णन करा?
२) महाराष्ट्रातील हवामानाची वैशिष्ट्ये सांगा.
३) महाराष्ट्रातील गळीत धान्य उत्पादन सांगा.
४) महाराष्ट्रातील रस्ते मार्गाची थोडक्यात माहिती द्या?

Q.3 Answer in detail (any one) 10
(word limitation minimum 200 for each answer)
1) State the geographical condition for Jowar and explain its production.
2) Give the detail review on textile industries in Maharashtra.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

१) ज्यारीस आवश्यक असणारी भौगोलिक परिस्थिती सांगून उत्पादन विषयी सविस्तर माहिती लिहा.

२) महाराष्ट्रातील कापड उद्योगाचा सविस्तर आढावा घ्या.

CD4E785B336D267594FD8D9E75D7542C

Total No. of Printed Pages:2

SUBJECT CODE NO:- A-1327
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination Oct/Nov 2019
Geography - VII
Oceanography

[Time: 01:30 Hours] **[Max. Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) All questions are compulsory.
2) Use black or blue pen only.
3) Use pencil for diagrams and maps.
4) Use of any signs, attraction is prohibited.
5) All question carry equal marks.
१) सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) आकृत्या काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना काढण्यास प्रतिबंध आहे.
५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 A) Fill in the blank (Attempt all) 05
1) ----------- % water on the Earth.
2) ----------- is the area of pacific ocean.
3) ----------- is the oceanic International Research Center.
4) ---------- deeps is near West Indies Island.
5) Salinity of Dead Sea is ------------% o.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)
१) पृथ्वीचा सुमारे --------- % भाग जलव्याप्त आहे.
२) पॅसिफीक महासागराचे क्षेत्रफळ ---------चौ. कि.मी. आहे.
३) महासागर संशोधनाचे अंतरराष्ट्रीय केंद्र ---------- येथे आहे.
४) वेस्ट इंडीज बेटाजवळ --------- गर्ता आहे.
५) मृत समुद्राची क्षारता -------- %० इतकी आहे.

05

B) Answer in one sentence (attempt all)
1) What is the Depth of Continental Shelf?
2) What is the meaning of Antipodal Arrangement?
3) What is the meaning of Deep Sea Plains?
4) Which English Alphabet’s Shape Atlantic Ocean Occupy?
5) What are sea waves?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
१) भूखंड मंचाची खोली - किती पर्यंत असते?
२) प्रतिपाद रचना म्हणजे काय?
३) सागरी मैदान म्हणजे काय ?

9C523DB459B1CF1E6E42BDFB54571194

४) आटलांटीक महासागराचा आकार इंग्रजी कोणत्या अक्षरा सारखा आहे?

५) समुद्री लाटा म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain concept/ terms/ units/events (any two) 05

(word limitation minimum 60 for each answer)

1) Oceanography
2) Ocean Salinity
3) Curacao Currents
4) Red Mud

अ) संकल्पना/संज्ञा/ घटक/ घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान ६० शब्द मर्यादा)

१) सागरविज्ञान

२) सागरी क्षारता

३) क्यूरोसिओ प्रवाह

४) तांबडा चिखल

B) Attempt in short. (any two) 05

(word limitation minimum 60 for each answer)

1) Write the characteristics of Oceans.
2) Write the Impact of Ocean currents.
3) Write the process of formation of Sea Waves.
4) Write the Geographical Circumstances required for the growth of Coral Rocks.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान ६० शब्द मर्यादा)

१) महासागराची वैशिष्ट्ये लिहा.

२) समुद्र प्रवाहाचे परिणाम थोडक्यात लिहा.

३) सागरी लाटा निर्माण होण्याची प्रक्रिया थोडक्यात लिहा.

४) प्रवाळखडकाच्या वाढीसाठीची भौगोलिक परिस्थिती थोडक्यात लिहा.

Q.3 Answer in detail (any one) 10

(word limitation minimum 200 for each answer)

1) Explain the Definition Nature and Scope of Oceanography.
2) Explain the General Oceanic circulation of Pacific Ocean.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान २०० शब्द मर्यादा)

१) सागर विज्ञान व्याख्या, स्वरूप, व्याप्ती स्पष्ट करा.

२) पॅसिफीक महासागरातील सागरी प्रवाहचक्र स्पष्ट करा.

9C523DB459B1CF1E6E42BDFB54571194

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- A-1328
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-IV) Examination Oct/Nov 2019
Geography -VIII
Settlement Geography

[Time: 01:30 Hours] **[Max. Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) All questions are compulsory.
2) Use blue or black pen only.
3) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
4) Use pencil for diagrams.
5) All questions carry equal marks.
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
४) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर अपेक्षित आहे.
५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 A) Fill in the blanks (Attempt all) 05
1) ---------- is the dominant work of rural settlement.
2) Ancient human settlement are established the side of ------------
3) There are ----------- types of permanent settlement.
4) Mahabaleshwar is the ------------- town in Maharashtra.
5) The settlement having continuous Natural Water Supply is called ------------- settlement.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)
१) ---------- हे ग्रामीण वस्त्यांचे प्रमुख कार्य आहे.
२) प्राचीन मानवी वसाहती ----------- च्या बाजूला स्थापन झालेल्या आहे.
३) स्थायी वस्त्यांचे ---------- प्रकार आहेत.
४) महाबळेश्वर हे महाराष्ट्रातील ---------- नगर आहे.
५) सतत नैसर्गिक पाणीपुरवठा असणाऱ्या वस्तीस ----------- वस्ती असे म्हणतात.

B) Answer in one sentence (attempt all) 05
1) Give the definition of settlement Geography.
2) How many steps of Urbanization introduced by Gibbs?
3) What is the central business district?
4) Who is introduced concentric zone theory?
5) What is dry point settlement?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
१) वस्ती भूगोलाची व्याख्या लिहा.
२) गिब्ज याने नागरीकरणाचे किती टप्पे सांगितले आहे?
३) केंद्रीय व्यवहार विभाग म्हणजे काय?

9C523DB459B1CF1E6E42BDFB545707E4

४) समकेंद्र वर्तूळ सिध्दांत कोणी मांडला?

५) शुष्क स्थान वस्ती म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain concept/ terms/ units/events (any two) 05

1) Liner pattern settlement
2) Dry point settlement
3) Megalopolis
4) Tourist Town

अ) संकल्पना/संज्ञा/ घटक/ घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

१) रेषाकृती वस्ती प्रारूप

२) शुष्क स्थान वस्त्या

३) प्रमहानगर

४) पर्यटन नगरे

B) Attempt in short. (any two) 05

1) Write the information about farmsteads.
2) Explain the co-relation between rural and urban settlements.
3) Write the characteristics of urban settlement.
4) Explain the sector model in brief.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

१) 'कृषी गृहे' या विषयी माहिती लिहा.

२) ग्रामीण व नागरी वस्त्यांवरील सहसंबंध स्पष्ट करा.

३) नागरी वस्त्यांची वैशिष्ट्ये लिहा,

४) वर्तुळ विभाग सिध्दांत थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.3 Write answer in detail (any one) 10

(word limitation minimum 200 words)

1) Explain the types of rural settlement according to physical factors.
2) Explain the factors affecting the growth and development of urban settlement.

सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक)

(किमान शब्द मर्यादा २०० शब्द)

१) प्राकृतिक घटकांना अनुसरून व ग्रामीण वस्त्यांचे प्रकार स्पष्ट करा.

२) नागरी वस्तीच्या वाढ व विकासावर परिणाम करणारे स्पष्ट करा.

A-1304

Total No. of Printed Pages:2

SUBJECT CODE NO:- A-1304
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y.(Sem-VI) Examination Oct/Nov 2019
Geography - XII
Agricultural Geography of India

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks: 30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) All questions are compulsory.
2) Use Black or Blue pen only.
3) Use pencil to draw diagrams and maps.
4) Use any sings attracting attentions is prohibited.
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणतेही लक्षवेधक सूचना किंवा खुण करण्यास प्रतिबंध.

Q.1 A) Fill in the blanks (Attempt All) 05
1) Agricultural Geography is branch of -----------Geography.
2) -----------state is major producer of Tea.
3) Of the world production ---------percent cotton produced in India.
4) Agricultural policy of India was declared on---------
5) Green revolution is related to--------

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य) 05
१) कृषी भूगोल हि------भूगोलाची राज्य आहे.
२) ---------हे चहाचे मुख्य उत्पादक राज्य आहे.
३) जागतीक कापुस उत्पादनापैकी -------टक्के उत्पादन भारतात होते.
४) भारताचे कृषी धोरण ---------रोजी जाहिर झाले.
५) हरित क्रांती---------शी संबंधीत आहे.

B) Answer in a sentence (attempt all) 05
1) How many percentage of land is under irrigation in India?
2) Indian agriculture depends on the which type of climate?
3) Which name is known for North Indian flood plains?
4) Which food grains did the most benefit of the Green Revolution in India?
5) What is mean by 'HYV'?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य) 05
१) भारतातील किती टक्के जमीन सिंचनाखाली आहे
२) भारतीय शेती कोणत्या हवामान प्रकारावर अवलंबून आहे.

३) उत्तर भारतातील पुर मैदानांना कोणत्या नावाने ओळखले जाते?

४) भारतात हरित क्रांतीचा फायदा कोणत्या खाद्यान्न पिकांना झाला?

५) ‘HYV’ म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain concepts/terms/units (any two) 05
(word limitation minimum 60 words)
1) Rotation of crop
2) Agricultural Efficiency
3) Mixed Farming
4) Sustainable Agriculture

अ) संकल्पना / संज्ञा/ घटक स्पष्ट करा (कोणतेही दोन) 05

१) पीक फेरपालट

२) कृषी क्षमता

३) मिश्र शेती

४) शाश्वत शेती

B) Write in short (any two) 05
(word limitation minimum 60 word)
1) State the demerits of Green Revolution.
2) State the Geographical factors needed for the growth of Rice Crop.
3) State the short history of Indian Agriculture.
4) Explain the ‘Agricultural Economics.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) 05

(शब्द मर्यादा ६० शब्द)

१) हरित क्रांतीचे दुष्परिणाम सांगा.

२) भात पिकाच्या वाढीसाठी आवश्यक भौगोलिक घटक सांगा.

३) भारतीय शेतीचा इतिहास थोडक्यात सांगा.

४) ‘कृषी अर्थशास्त्र’ थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.3 Write answer in detail (any one) 10
(word limitation minimum 200 words)
1) Explain the interdisplinary nature of agricultural geography.
2) Explain the detail effect of Indian Green Revolution.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक) 10

(शब्द मर्यादा २०० शब्द)

१) कृषी भूगोलाचे आंतरविद्याशाखीय स्वरूप स्पष्ट करा.

२) भारतातील हरित क्रांतीचे परीणाम सविस्तर स्पष्ट करा.

CD4E785B336D267594FD8D9E75D6D8EA

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1379
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-VI) Examination Oct/Nov 2019
Geography - XIV
Bio Geography

[Time:1.30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) All questions are compulsory
2) Use black or blue pen only
3) Use Pencil for diagrams
4) Use of any signs, attracting attention is prohibited
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) आकृत्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणतेही लक्षवेधक व सांकेतिक खुणा करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05

१) ------------- develop the theory of Bio Evolution.
२) First National forest policy implemented in ----------- in India.
३) -------is the author of cosmos.
४) ---------- is the author of Biogeography & Animal Geography
५) Live ---- is the major sources of food energy.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

१) ---------- यांनी उत्क्रांतीचा सिद्धांत मांडला.
२) भारतातील पहिले राष्ट्रीय वन धोरण योजना ------- साली लागू करण्यात आली.
३) ---------- हे कॉसमॉस ग्रंथाचे लेखक होते.
४) जैविक भूगोल आणि प्राणी भूगोलाचे --------- लेखक होते.
५) सजीवांचा अन्न उर्जाचा प्रमुख स्त्रोत ---- आहे.

B) Give answer in one sentence (attempt all) 05

1) How many type of calcareous soils
2) Which factors are important in grass land ecosystem?
3) What is the % of oxygen in atmosphere?
4) How many type of Terrestrial Ecosystem
5) What is mean by solar energy?

873ADE0C116278068FA060E41BBD5992

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१) चुनामय मृदाचे प्रकार किती?

२) गवताळ परिसंस्थेत कोणते घटक महत्वाचे आहे?

३) वातावरणात ऑक्सिजनचे प्रमाण किती?

४) भूपरिसंस्थेचे प्रकार किती?

५) सौर उर्जा म्हणजे काय ?

Q.2 A) Explain concept / terms / units/ events (any two) 05
(word limitation minimum 60 for each answer)

1) Heat Balance
2) Cryptogams
3) Sponge
4) Marine biomes

अ) संकल्पना /संज्ञा / घटक/घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान ६० शब्द मर्यादा)

१) ताप संतुलन

२) अपुष्प वनस्पती

३) स्पंज पोरीफेरा

४) सागरी जीवसंहती

B) Attempt in shorts (any two) 05
(word limitation minimum 60 for each answer)

1) State the factor affecting on Ecosystem.
2) Explain the Tundra Biomes
3) State the physiographic factors
4) Write the composition of the atmosphere

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान ६० शब्द मर्यादा)

१) परिसंस्थेवर परिणाम करणारे घटक लिहा ?

२) टुंड्रा जीवसंहती स्पष्ट करा.

३) भूप्राकृतिक घटक स्पष्ट करा?

४) वातावरणाची संरचना थोडक्यात स्पष्ट करा?

873ADE0C116278068FA060E41BBD5992

Q.3 Write answer in detail (any one) 10

(word limitation minimum 200 words)

1) What is Ecosystem and explain its scope?
2) What is definition of Biogeography and explain the Nature & scope?

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान २०० शब्द मर्यादा)

१) परिसंस्था म्हणजे काय ते सांगून व्याप्ती स्पष्ट करा .

२) जैविक भूगोल म्हणजे काय ते सांगून स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा?

873ADE0C116278068FA060E41BBD5992

A-1105

Total No. of Printed Pages:2

SUBJECT CODE NO:- A-1105
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-I) Examination Oct/Nov 2019
Geography – I
Elements of Physical Geography

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

i) All questions are compulsory.
ii) Use black or blue Pen only.
iii) Use pencil for diagram.
iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनाचा वापर करावा.
३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1 A) Fill the blanks (Attempt all) 05

1) "Continental Drift Theory" presented by …………….
2) ……… is Extinct Volcanoes.
3) Shake waves also called……………waves.
4) Mineral oil is found in this …………rock.
5) "The Crust" this layers density has…………

प्र.१ अ रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

१) खंडवहन सिद्धांत ....यांनी मांडला
२) ....हे मृत ज्वालामुखी आहे.
३) अवतरंग यांनाच ....तरंग म्हणतात.
४) खनिज तेल ....खडकामध्ये सापडते
५) भूकवच या थराची घनता ....असते

B) Answer in a sentence (Attempt all) 05

1) What is the Isosesmic lines?
2) Which layers are in the interior of the Earth?
3) Which mountains are modern?
4) Why it is called "Pacific ring of fire"?
5) State the example of rift valley

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१) समकंप रेषा म्हणजे काय?
२) पृथ्वीच्या अंतरंगातील थर कोणते?
३) आधुनिक पर्वत कोणते आहेत?

४) 'पॅसिफिक अग्निकंकण" कशामुळे म्हणतात?

५) खचदरीचे उदाहरण सांगा.

Q.2 A) Explain Concepts /Term/ Units events (Any two) 05
(Word Limitation minimum 60 for each answer)
1) Metamorphic Rocks
2) Surface waves
3) Folding
4) The Crust

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)
१) रूपांतरित खडक
२) पृष्ठतरंग
३) वळीकरण
४) भूकवच

B) Attempt in Short (Any Two) 05
(Word limitation minimum 60 for each answer)
1) Write the causes of Volcanoes
2) Write the properties of Sedimentary rocks.
3) Write about "The circum Pacific Belt".
4) State the objections on continental Drift Theory.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
१) ज्वालामुखीची कारणे लिहा.
२) स्तरीत खडकाचे गुणधर्म लिहा.
३) पॅसिफिक महासागरी भूकंप पट्टा याविषयी लिहा.
४) खंडवहन सिद्धांतावरील आक्षेप नमूद करा.

Q.3 Answer in detail (any one) 10
(Word limitation minimum 200 for each answer)
1) What is the physical Geography? Describe the scope of Physical Geography.
2) Explain the interior of the Earth with suitable diagram.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)
(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)
१) प्राकृतिक भूगोल म्हणजे काय? त्याची व्याप्ती विशद करा.
२) पृथ्वीचे अंतरंग आकृतीसह स्पष्ट करा.

A-1106

Total No. of Printed Pages:2

SUBJECT CODE NO:- A-1106
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. F.Y. (Sem-I) Examination Oct/Nov 2019
Geography – II
Human Geography

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

i) All questions are compulsory.
ii) Use black or blue Pen only.
iii) Use pencil for diagram.
iv) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनाचा वापर करावा.
३) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q.1 A) Fill the blanks 05

1) ………… used the term possibilism at first time.
2) ………. is known as Founder of Human Geography.
3) The cloth's of Eskimos are made up from the skin of ………animal.
4) ………..settlements are found where the Rainfall is very high.
5) ……….tribe is known as Seasonal traveller.

प्र.१ अ रिकाम्या जागा भरा

१) संभववाद या शब्दाचा प्रयोग सर्वप्रथम ....यांनी केला.
२) ....यांना मानवी भूगोलाचे जनक म्हणतात.
३) एस्किमोंचे वस्त्र .... या प्राण्याच्या कातडी पासून तयार करतात.
४) पावसाचे प्रमाण जेथे जास्त असते तेथे ....प्रकारची वस्ती आढळते.
५) ....जमात ऋतूप्रवासी म्हणून ओळखली जाते.

B) Answer in a sentence (Attempt all) 05

1) State the types of Environment.
2) What is Cephalic Index?
3) Which Region Bushmen are dwelling?
4) Who classified the human Races?
5) State the types of Rural Settlement.

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१) पर्यावरणाचे प्रकार सांगा.
२) मस्तिष्कांक काय आहे.
३) बुश्मेन कोणत्या प्रदेशात राहतात?

४) मानवी वंशाचे वर्गीकरण कोणी केले?

५) ग्रामीण वस्तीचे प्रकार सांगा.

Q.2 A) Explain Concept /Terms/ Units/elements (Any two) 05

(Word Limitation minimum 60 for each answer)

1) Mongoloids
2) Race Differences
3) Social Life of Bhills
4) Star pattern.

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

१) मंगोलॉईड

२) वंश भिन्नता

३) भिल्लांचे सामाजिक जीवन

४) तारांकित आकृतीबंद

B) Attempt in Short (Any Two) 05

(Word limitation minimum 60 for each answer)

1) Explain the Relation between History and Human Geography.
2) State the objections on Determinism.
3) Describe Gotul.
4) Explain the functional classification of Rural Settlement.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

१) इतिहास आणि मानवी भूगोलाचा संबंध स्पष्ट करा.

२) निसर्गवादावरील आक्षेप सांगा.

३) गोटूलचे वर्णन करा.

४) ग्रामीण वस्तीचे कार्यानुरूप वर्गीकरण स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail (any one) 10

(Word limitation minimum 200 for each answer)

1) Write the scope of Human Geography.
2) Mention the type of Pattern of Urban Settlement.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

१) मानवी भूगोलाची व्याप्ती लिहा.

२) नागरी वस्तीच्या आकृतिबंधाचे प्रकार नमूद करा.

A-1148

Total No. of Printed Pages:2

SUBJECT CODE NO:- A-1148
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination Oct/Nov 2019
Geography - V
Climatology

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

i) All questions are compulsory.
ii) Use black and blue pen only.
iii) Use pencil for diagrams and maps.
iv) Use of any sign, attracting attentions is prohibited.
v) All questions carry equal marks.

i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
ii) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
iii) आकृत्या व् नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
iv) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
v) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

Q.1 A) Fill in the Blanks (attempt all) 05

1) The winds blowing in the Sahara desert are in the North Africa is called ________
2) The difference between maximum and minimum temperature in a day is called ______.
3) Ozone layer is found in ________layer of the atmosphere.
4) ________is that slopping boundary which separates two opposing air masses.
5) The percentage of carbon dioxide in the atmosphere is _______.

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

१) उत्तर आफ्रिकेतील सहारा वाळवंटातून वाहणाऱ्या वाऱ्यांना ______म्हणतात.
२) एका दिवसातील जास्तीत जास्त व कमीत कमी तापमानाच्या फरकाला ________म्हणतात.
३) ओझोन थर हा वातावरणातील ______थरांमध्ये आढळतो.
४) _____म्हणजे दोन भिन्न गुणधर्माच्या विरुध्द दिशांनी येणाऱ्या वायुराशींना विभागणारी सीमा होय.
५) वातावरणातील कार्बनडॉय ऑक्साइडचे प्रमाण ________ टक्के आहे.

B) Answer in a sentence (attempt all) 05

1) Explain the Isobar line.
2) What is mean by Trade winds?
3) What is mean by evaporation?
4) What is mean by Airmass?
5) What is mean by atmospheric Pollution?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

1) ‘समभार रेषा’ स्पष्ट करा.

2) व्यापारी वारे म्हणजे काय?

3) बाष्पीभवन म्हणजे काय?

4) वायुराशी म्हणजे काय?

5) वातावरणीय प्रदुषण म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain concept / terms / units / events (any two) 05
Words limitation minimum 60 for each answer

i) Ozonesphere
ii) Surface Inversion
iii) Condensation
iv) Anti-trade winds

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)
प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द

१) ओझोनांबर
२) भुपृष्ठीय विपरितता
३) सांद्रिभवन
४) प्रतिव्यापारी वारे

B) Attempt in Short (any two) 05
Words limitation minimum 60 for each answer

i) Explain the scope of climatology.
ii) Annual range of Temperature.
iii) Describe the hydrological cycle.
iv) Climate and Population distribution.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
प्रत्येक उत्तरास किमान ६० शब्द मर्यादा

1) हवामानशास्त्राची व्याप्ती स्पष्ट करा.
2) वार्षिक तापमान कक्षा
3) जलचक्राचे वर्णन करा.
4) हवामान व लोकसंख्येचे वितरण

Q.3 Answer in detail (any one) 10
Word limitation minimum 200 for each answer

i) Explain the factors affecting on the distribution of solar energy.
ii) Explain the geographical distribution of world rainfall with the help of map.

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)
प्रत्येक उत्तरास किमान 200 शब्द मर्यादा

1) सौरशक्तीच्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक विशद करा.
2) जागतिक पर्जन्याचे भौगोलिक वितरण नकाशासह स्पष्ट करा.

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1149
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. S.Y. (Sem-III) Examination Oct/Nov 2019
Geography - VI
Population Geography

[Time:1.30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) All questions are compulsory
2) Use black or blue pen only
3) Use Pencil for diagrams
4) Use of any signs, attracting attention is prohibited
5) All question carry equal marks.
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) आकृत्या नकाशे ई. पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणत्याही लक्षवेधक खुणा व सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05

1) --- is father of population Geography?
2) ----------- % is population live in continent of Asia.
3) --------- is formula of population growth.
4) Census 2011 according to --------- density of Maharashtra.
5) ---- density define of the thinly populated region.

अ) रिकाम्या जागा भरा.(सर्व अनिवार्य)

१) लोकसंख्या भूगोलाचे जनक------- आहेत.
२) आशिया खंडात एकूण ---- % लोकसंख्या राहते.
३) ---------- लोकसंख्या वाढीचे सूत्र आहे.
४) जनगणना २०११ च्या प्रमाणे महाराष्ट्राची लोकसंख्या --------- आहे.
५) विरळ लोकवस्ती प्रदेश ------- घनता असल्यास ठरते.

B) Answer in one sentence (attempt all) 05

1) How mush type of census?
2) Which day of world population day?
3) Write the formula of critical density?
4) Write the type of mortality?

A2DC213269DC7483FFFA40B63BD336D2

5) Write the type of migration?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

१) जणगणनेचे प्रकार किती?

२) जागतिक लोकसंख्या दिवस कोणता?

३) संतुलित घनता काढण्याचे सूत्र लिहा?

४) मृत्यताचे प्रकार लिहा?

५) स्थलांतराचे प्रकार लिहा?

Q.2 A) Explain concept / terms / units/ events (any two) 05
(word limitation minimum 60 for each answer)

1) Mortality
2) Density
3) Sex structure
4) Interstate migration

अ) संकल्पना /संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

१) मृत्यता
२) घनता
३) लिंग रचना
४) आंतर राज्य स्थलांतर

05

B) Attempt in short (any two)
(word limitation minimum 60 for each answer)

1) State the characteristics of census?
2) Write the short of Urbanisation in India?
3) Write the importance of population Geography
4) State the causes of population migration in India.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)

१) जणगनेची वैशिष्ट्ये विशद करा?
२) भारतातील नागरी करण थोडक्यात लिहा?
३) लोकसंख्या भूगोलाचे महत्व लिहा?
४) भारतातील लोकसंख्या स्थलांतराचे कारणे लिहा?

A2DC213269DC7483FFFA40B63BD336D2

Q.3 Write answer in detail (any one) 10
(word limitation minimum 200 for each answer)

1) Explain the factor affecting on distribution of populations?
2) Define the migration and explain the type of migration?

सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही एक)

(शब्द मर्यादा २०० शब्द)

१) लोकसंख्या वितरणावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

२) स्थलांतर म्हणजे काय? स्थलांतराचे प्रकार स्पष्ट करा.

A2DC213269DC7483FFFA40B63BD336D2

Total No. of Printed Pages:3

SUBJECT CODE NO:- A-1124
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination OCT/NOV 2019
Geography - IX
Physical Geography of India

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1)All questions are compulsory
2) Use blue or black pen only
3) Use Pencil for diagrams and maps
4) Use of any signs, attracting attention is prohibited
5) All questions carry equal marks.
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे
२) फक्त निळ्या किंवा काळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) आकृत्या व नकाशासाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
४) कोणतेही लक्षवेधक खुणा किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05
1) ---- is the highest peak in India.
2) The latitudinal extension of India is ---------- & longitudinal extension is ------------.
3) --------- is the coldest place in the Nilgiri mountain.
4) ------- is the longest river in India.
5) ------ is the boundary lies between India & china

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)
१) ------- हे भारतातील सर्वात उंच शिखर आहे.
२) भारताचा अक्षवृत्तीय विस्तार ---------- व रेखावृत्तीय विस्तार ---------- आहे.
३) निलगिरी पर्वतातील ------ हे थंड हवेचे ठिकाण आहे.
४) भारतातील -------- ही नदी सर्वात जास्त लांबीची आहे.
५) ------ ही भारत आणि चीन यांच्यातील सीमारेषा आहे.

B) Answer in a sentence (Attempt all) 05
1) Chilka lake is locate & in which state?
2) Which is the highest peak in the western ghat?
3) The geographical area of India is how many square kilometers?
4) Which is the longest river in south India?
5) Sundarban delta is formed by which river?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व प्रश्न सोडवा)

१) चिल्का सरोवर कोणत्या राज्यात आहे?

२) पश्चिम घाटातील सर्वात उंच शिखर कोणते?

३) भारताचे भौगोलिक क्षेत्रफळ किती चौरस किलोमीटर आहे?

४) दक्षिण भारतातील सर्वात जास्त लांबीची नदी कोणती?

५) सुंदरबन त्रिभूज प्रदेश कोणत्या नदीने निर्माण केला आहे.

Q.2 A) Explain concept / terms / units / events (any two) (in 60 words) 05

1) South India Rivers.
2) Evergreen forests in India
3) Desert soil in India.
4) Deccan plateau

अ) संकल्पना /संज्ञा / घटक/घटना स्पष्ट करा (कोणतेही दोन) (प्रत्येकी ६० शब्दात)

१) दक्षिण भारतातील नद्या

२) भारतातील सदाहरीत वने

३) भारतातील वाळवंटी मृदा

४) दख्खनचे पठार

05

B) Answer in short (any two)
(minimum 60 words for each answer)

1) State the neighboring countries of India.
2) Write about the highest rainfall regions in India.
3) Explain the significance of the Himalaya mountain in India
4) Write about the black soil in India

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) (प्रत्येकी किमान ६० शब्दात)

१) भारताचे शेजारी देश विशद करा.

२) भारतातील अतीजास्त पर्जन्याच्या प्रदेशा विषयी लिहा.

३) भारताच्या संदर्भात हिमालय पर्वताचे महत्व स्पष्ट करा.

४) भारतातील काळ्या मृदे विषयी माहीती लिहा.

A2DC213269DC7483FFFA40B63B932AA0

Q.3 Answer in detail (any one) 10
(minimum 200 words for each answer)
1) State the physical division of India of explains the Indian plain regions.
2) Explain the factors which affect the Indian climate.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)
(प्रत्येकी २०० शब्दात)
१) भारताचे प्राकृतिक विभाग नमूद करा आणि भारतातील मैदानी प्रदेश स्पष्ट करा.
२) भारतीय हवामानावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

A2DC213269DC7483FFFA40B63B932AA0

Total No. of Printed Pages:03

SUBJECT CODE NO:- A-1125
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y. (Sem-V) Examination OCT/NOV 2019
Geography - X
Geography of Environment

[Time: 1:30 Hours] **[Max.Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B
1) All questions are compulsory.
2) Use blue or black pen only.
3) Use pencil to draw diagrams & maps.
4) Use of signs, attracting attention is prohibited.
5) All questions carry equal marks.

i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
ii) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करा.
iii) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिलचा वापर करा.
iv) कोणत्याही लक्षवेधक खुणा किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे.
v) सर्व प्रश्नास समान गुण आहे.

Q.1 A) Fill in the blanks (attempt all) 05
i) ________means surrounding situation.
ii) Main source of energy in an ecosystem is ______.
iii) _______is celebrated as world Environment Day.
iv) Green Revolution is related to _______.
v) The term ecosystem is introduced by_______.

अ) रिकाम्या जागा भरा . (सर्व अनिवार्य)
i) _______म्हणजे सभोवतालची परिस्थिती होय.
ii) ________हा परिसंस्थेतील मुख्य उर्जा स्त्रोत आहे.
iii) _________हा दिवस जागतिक पर्यावरण दिन म्हणून साजरा केला जातो.
iv) हरितक्रांती _______शी निगडीत आहे.
v) परिसंस्था ही संज्ञा _______यांनी मांडली.

B) Answer in a sentence (attempt all) 05
i) What is meant by biosphere?
ii) What are the types of Consumers?
iii) Who introduced the concept of Ecological pyramid?
iv) Who first introduced the concept of Ecological Niche?
v) The trophic level is propounded by whom?

A2DC213269DC7483FFFA40B63B91BA68

आ) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व प्रश्न सोडवा)

i) 'जीवावरण' म्हणजे काय?

ii) भक्षकांचे प्रकार कोणते आहेत?

iii) परिस्थितीकी मनोऱ्याची संकल्पना कोणी मांडली ?

iv) परिस्थितीकी कार्यस्थळ ही संकल्पना सर्व प्रथम कोणी मांडली?

v) उर्जा विनिमयस्तर संकल्पनेचा पुरस्कार कोणी केला?

Q.2 A) Explain concepts / terms/ units/ events. (any two) 05
(word limitation minimum 60 for each answer)

i) Environment.
ii) Decomposer.
iii) Food chain
iv) Ecology.

अ) संकल्पना / संज्ञा / घटक / घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास ६० शब्द मर्यादा)

i) पर्यावरण

ii) विघटक

iii) अन्नसाखळी

iv) परिस्थितीकी शास्त्र

B) Answer in short. (Any two) 05
(word limitation 60 for each answer)

i) Explain Global warming.
ii) What are abiotic factors?
iii) Explain the types of Acid rainfall.
iv) Explain the energy flow.

आ) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)
(किमान शब्द मर्यादा 60 प्रत्येक उत्तरासाठी)

i) जागतिक तापमान वृद्धी स्पष्ट करा.

ii) अजैविक घटक कोणते आहेत.

iii) आम्ल पर्जन्याचे प्रकार स्पष्ट करा.

iv) उर्जा प्रवाह स्पष्ट करा.

A2DC213269DC7483FFFA40B63B91BA68

Q.3 Answer in detail (any one) 10
(word limit 200 for each answer)

i) What is meant by ecosystem? State the types of ecosystem & explain terrestrial ecosystem.

ii) Explain the relationship between abiotic & biotic environment.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणताही एक)
(प्रत्येक प्रश्नाचे किमान २०० शब्दात)

i) परिसंस्था म्हणजे काय? परिसंस्थेचे प्रकार सांगून भूपरिसंस्था स्पष्ट करा.

ii) अजैविक पर्यावरण व जैविक पर्यावरण यांच्यातील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

A2DC213269DC7483FFFA40B63B91BA68

A-1200

Total No. of Printed Pages:02

SUBJECT CODE NO:- A-1200
FACULTY OF HUMANITIES
B.A. T.Y (Sem-V) Examination Oct/Nov 2019
Geography - XI
Industrial Geography of Maharashtra

[Time: 01:30 Hours] **[Max. Marks:30]**

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.
1) All questions are compulsory.
2) Use black or blue pen only.
3) Use pencil to draw diagrams and maps.
4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
२) फक्त काळ्या किंवा निळ्या पेनचाच वापर करावा.
३) आकृत्या व नकाशे काढण्यासाठी पेन्सिल चा वापर करावा.
४) कोणतीही लक्षवेधक खुण किंवा सूचना करण्यास प्रतिबंध आहे .

Q.1 A) Fill in the blanks. (Attempt all) 05
1) Maharashtra Industrial Development Corporation was established in the year ----------.
2) The first Co-operative Sugar factory in Maharashtra started--------------.
3) The mining industry in the area in more authentic--------------
4) ----------- year, in Mumbai the factory was started by adding spare parts.
5) --------- Industry is mostly developed industry in Vidharba.

अ) रिकाम्या जागा भरा. (सर्व अनिवार्य)
१) ----------- साली महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाची निर्मीती झाली.
२) महाराष्ट्रात ---------- साली पहिला सहकारी साखर कारखाना सुरु केला.
३) ---------- क्षेत्रात खनिज उद्योग जास्त प्रमाणात आहेत.
४) मुंबई येथे ---------- साली सुट्टेभाग जोडून मोटारी तयार करण्याचा कारखाना सुरु केला.
५) विदर्भात ----------- उद्योगाचा विकास मोठया प्रमाणात झाला.

05

B) Answer in a sentence. (Attempt all)
1) What is mean by secondary business?
2) Where is the major sugarcan labor in district of Maharastra?
3) What is mean by industrial region?
4) In which field are the most people working in Maharashtra.
5) What is mean by FDI?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (सर्व अनिवार्य)
१) व्दितीयक व्यवसाय म्हणजे काय?
२) महाराष्ट्रात सर्वात जास्त ऊसतोड कामगार कोणत्या जिल्हयात आहेत.
३) औद्योगिक प्रदेश म्हणजे काय?

४) महाराष्ट्रातील सर्वाधीक लोक कोणत्या व्यवसायात कार्यरत आहेत.

५) एफ.डी.आय म्हणजे काय?

Q.2 A) Explain Concepts/ terms/units/elements. (any two) 05
(word limitation minimum 60 for each answer)
1) Which are the reasons for development of cotton industries in Mumbai?
2) Automobile industry
3) Development of agricultural sector
4) Measures of industrial sickness.

अ) संकल्पना/ संज्ञा /घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान शब्द मर्यादा ६० शब्द)
१) मुंबईतील कापड गिरण्यांच्या विकासाची कारणे लिहा.
२) स्वयंमचलीत वाहन उद्योग.
३) कृषी क्षेत्राचा विकास
४) उद्योगाच्या आजारपणावरील उपाय योजना सांगा?

B) Attempt in short. (any two) 05
(word limitation minimum 60 for each answer)
1) State the problem of cotton industries in Mumbai.
2) Explain the impact of Industries in life of rural area.
3) Explain the characteristics of Industrial region.
4) Explain the reasons of industrial sickness.

ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)
(प्रत्येक उत्तरास किमान ६० शब्द मर्यादा)
१) मुंबईतील कापड उद्योगाच्या समस्या लिहा.
२) उद्योगधंद्याचा ग्रामीण जिवनावर झालेला परिणाम लिहा.
३) औद्योगिक विभागाची वैशिष्ट्ये लिहा.
४) औद्योगिक आजारपनाची कारणे स्पष्ट करा.

Q.3 Answer in detail (any one) 10
(word limitation minimum 200 for each answer)
1) State the factors which affect the location of industries.
2) Explain the distribution of sugarcane industries in Maharashtra.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)
(प्रत्येक उत्तरास किमान २०० शब्द मर्यादा)
१) उद्योगधंद्याच्या स्थांनावर परिणाम करणारे घटक लिहा.
२) महाराष्ट्रातील साखर उद्योगाचे वितरण स्पष्ट करा.

93A038BA9955A56AA552588B376F41C8